

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **I. U.**, zastoupeného advokátem JUDr. Jiřím Kozákem, Ph.D., se sídlem Jiráskova 236, Mělník, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 – 38, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 – 38, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajského soudu“) ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 - 38, jímž krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatelky ze dne 2. 2. 2011, č.j. x (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 12. 10. 2010, čj. x. Napadeným rozhodnutím byly zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, jímž byl žalobci snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

Krajský soud na základě žaloby podané žalobcem dospěl v napadeném rozsudku k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Podle názoru krajského soudu klade právní úprava účinná ode dne 1. 1. 2010 na žalovanou jako na správní orgán rozhodující o opravném prostředku (námitkách) kvalitativně vyšší požadavky, než jaké byly dosud kladeny na její rozhodnutí, pokud rozhodovala pouze jednostupňově. V konkrétní posuzované věci žalobce v námitkách o žalobě uplatnil jako stěžejní argument pro nesouhlas s napadeným rozhodnutím, že nebylo prokázáno zlepšení ani stabilizace jeho zdravotního stavu, což jediné může být důvodem pro snížení stupně invalidity. Na tuto námitku ovšem stěžovatelka v rozhodnutí o námitkách nereagovala a odkázala pouze na diabetologické vyšetření z května 2010, podle něhož je „*kompensace diabetu celkem uspokojivá.*“ Z toho důvodu krajský soud zrušil napadené rozhodnutí včetně prvostupňového rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti.

V kasační stížnosti podané z důvodu nezákonnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“] a nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a vadách řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], mj. stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svou žádost odůvodnila tím, že pokud Nejvyšší správní soud zruší napadený rozsudek, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, dostane se věc do stadia nového posouzení žaloby.

Pokud by pak v dalším řízení krajský soud rozhodl opačně, mělo by to za následek, že by původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživilo“. Případné nové rozhodnutí stěžovatelky vydané v mezidobí za účelem realizace původního rozsudku krajského soudu by však tímto novým „opačným“ rozsudkem krajského soudu nebylo dotčeno. Nastala by tak situace, v níž by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Jelikož se jedná o nežádoucí výsledek, který je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný, došlo by podle stěžovatelky k naplnění pojmu „nenahraditelné újmy“, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s.

Ze správního spisu stěžovatelky vyplývá, že stěžovatelka dne 21. 9. 2011 vydala rozhodnutí č. 520 508 074, jímž přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 5026 Kč měsíčně, který mu je vyplácen od 20. 10. 2011.

Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelčin návrh **je důvodný**.

Podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom se přiměřeně použijí ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. ve znění zákona č. 303/2011 Sb. účinného od 1. 1. 2012 soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Podmínky přiznání odkladného účinku kasační stížnosti již ve své judikatuře Nejvyšší správní soud několikrát vyložil. Obecně lze konstatovat, že Nejvyšší správní soud vnímá možnost přiznání odkladného účinku jako určitou výjimku z pravidla, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona a rozhodnutí krajského soudu napadená kasační stížností jsou tak v zásadě pravomocná a vykonatelná. Dále Nejvyšší správní soud judikoval, že není-li odkladný účinek dán ze zákona, je správní orgán poté, co bylo jeho rozhodnutí zrušeno krajským soudem, povinen pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost (viz blíže usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, přístupné na www.nsssoud.cz). Z tohoto rozhodnutí rovněž vyplývá, že i správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.

V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí, na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Nejvyšší správní soud uvedl, že za situace, kdy by byl takový rozsudek krajského soudu zrušen, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem. Ten, vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní

rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení připustil, že takový případ lze řešit přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky jsou naplněny. Přitom přihlédl i k tomu, že stěžovatelka vydala dne 21. 9. 2011 rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně, které podle spisu nebylo napadeno námitkami ze strany žalobce, a toto nové rozhodnutí se skutkově i právně opírá o nyní pravomocně zrušené napadené rozhodnutí stěžovatelky ve smyslu přechodných ustanovení čl. II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb. Nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by tedy vznikla situace, kdy by chyběl prvotní právní titul pro vyplácení invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně, který žalobce v současné době pobírá, a bylo by zřejmě třeba vést nové řízení o přiznání výše invalidního důchodu, což by ovšem znamenalo nové posouzení invalidity žalobce ještě předtím, než bude rozhodnuto o kasační stížnosti stěžovatelky. Stěžovatelce tak je třeba dát za pravdu v tom, že nebezpečí hrozící v případě vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce předtím, než zdejší soud rozhodne o předmětné kasační stížnosti stěžovatelky, je v rozporu s principem právní jistoty a naplňuje tak znaky „nepoměrně větší újmy“ ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřiměřeným způsobem dotýkalo nabytých práv třetích osob či bylo v rozporu s veřejným zájmem.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu